

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116204757
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8116204757.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu: S. I.. M., O.. XX.XX.XXXX, V. XXX S. F., I. R. S. XXXX, H., zastúpeného I. Z., O.. XX.XX.XXXX, V. B., U. XX, právne zastúpeného JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom so sídlom v Prešove, Jesenná 8, proti žalovaným: 1. Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdkova 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, 2. Obec Haniska, so sídlom Bajzova 14, Haniska, IČO: 00 690 520, 3. Slovenská republika - Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, IČO: 36 022 047, so sídlom Radničné námestie 8, Banská Štiavnica, Odštepny závod Košice, Ďumbierska 14, Košice, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 25C/81/2016-563 zo dňa 27.01.2020 jednohlasne takto

rozhodol:

I. Potvrďuje rozsudok.

II. Priznáva žalovaným v 1., 2. a 3. rade každému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej „súd prvej inštancie“) vo výroku I. žalobu zamietol, a vo výroku II. priznal žalovaným v 1. - 3. rade každému náhradu trov konania v rozsahu 100 % vo vzťahu k žalobcovi, ktorú je žalobca povinný zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude presne špecifikovaná výška náhrady trov konania.

2. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí citoval ust. § 1 ods. 1 písm. a), § 4 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 písm. c/, § 17 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (ďalej ako Zákon o pôde), článok 10 Ústavy SR, § 31 ods. 1, 2, 3 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách účinného od 12.11.1973, § 43 ods. 7 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách účinného od 24.06.2004, § 194 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 130 ods. 1, § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

3. Po pripustení zmeny žaloby uznesením zo dňa 21.08.2019 č.k. 25C/81/2016-449 a vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie zistil, že žalobca bol mimo iných nehnuteľností zapísaných v pozemknoknižnej zápisnici č. 2, k.ú. B., pôvodným vlastníkom aj parcely mpč. XXX v celosti - roľa o výmere 13308 m². Na základe rozhodnutia konfiškačnej komisie ONV v P. č. M zo dňa 28.8.1946 podľa § 1 ods. 1 písm. a/ Nariadenia číslo 104/1945 Zb. n. SNR v znení nar. č. 64/1946 Zb. n. SNR bol majetok patriaci vlastníckym právom U. M., rod. M. a X. F. M. mladšiemu, ku dňu 1.3.1945 skonfiškovaný ako osobám nemeckej národnosti.

Žalobca, zastúpený I. Z., vyzval listom zo dňa 17.8.1992 Východoslovenské lesy M., štátny podnik, lesný odštepňový závod P., na spísanie dohody o vydaní nehnuteľnosti podľa zákona 229/91 Zb. a to konkrétne parcely mpč. XXX o výmere 13 308 m², čo predstavuje parcelu EN č. XXX les o výmere 1 376 m² a parcelu č. XXX les o výmere 548 m². Iné parcely pozostávajúce z pôvodnej mpč. parcely žalobca vydať nežiadal. Žiadosťou o vydanie nehnuteľnosti adresovanej dňa 20.12.1992 Pozemkovému úradu, žalobca žiadal o prinavrátenie nehnuteľností, mimo iných, aj parcely mpč. XXX o výmere 13 308 m², čo predstavuje parcelu EN č. XXX les o výmere 1 376 m² a parcelu č. XXX les o výmere 548 m². Zo žiadosti je zrejmé, že nežiada o vydanie celej parcely pôvodnej mpč. XXX, ale len o vydanie časti tejto parcely a to parcely registra EN č. XXX a XXX.

Dňa 1.6.1993 bola uzatvorená Dohoda o vydaní majetku medzi žalobcom s tým, že v tejto Dohode je uvedená štátna príslušnosť žalobcu SR a účastníkmi dohody bol žalobca a lesný hospodár, za ktorého uzatváral dohodu štatutárny zástupca C.. U. W., riaditeľ LOZ P.. Predmetom dohody bola aj parcela mpč. XXX-X-XX-XX-OP v lesnom obvode M.. Podľa bodu 4, spôsob obhospodarovania po vydaní, vlastník chce hospodáriť samostatne.

Pozemkový úrad dňa 21.10.1993 vydal Rozhodnutie a to schválenie Dohody o vydaní nehnuteľností č. XXXX/XX-Dr./XXX, kde priznal vlastnícke právo žalobcovi, mimo iného aj vo vzťahu k parcele mpč. XXX orná pôda o výmere 13 308 m². Vlastnícke právo žalobcovi malo byť priznané podľa zákona č. 229/91 Zb. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 24.11.1993.

Žalobca po vydaní rozhodnutia č. j. XXXX/XX-Dr./XXX zo dňa 21.10.1993 nepožiadaval o vydanie listu vlastníctva bezprostredne, ale až dňa 25.4.2003 bolo správne orgánu doručené podanie označené ako žiadosť o vydanie listu vlastníctva.

Zápis uvedenej žiadosti bol vykonaný dňa 10.6.2003 pod číslom zmeny XX/XXXX, ale bez pôvodnej parcely mpč. XXX, nakoľko táto mpč. parcela v čase predloženia predmetnej listiny na zápis už neexistovala v pôvodnom stave, t. j. v stave pozemnoknižného zápisu a nebola ani predmetom konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim v zmysle zákona č. 180/1995 Z. z. V súvislosti s touto žiadosťou o zápis listiny zaevidovanou pôvodne pod č. Z-XXXX/XXXX, bolo zistené, že dňa 24.11.2014, teda po ďalších 10 rokoch bola znovu daná listina predložená zo strany žalobcu, spolu s návrhom na vykonanie záznamu, ktorého prílohou bolo pôvodné rozhodnutie Okresného úradu P., pozemkového a lesného odboru. Celé podanie spolu s prílohami bolo zaevidované v registri Z pod č. XXXX/XXXX.

Okresný úrad P., odbor katastrálny zaslal žalobcovi dňa 30.1.2015 list č. OÚ-PO-KO/XXXX/Z-XXXX/XX/II' o vrátení jeho návrhu v zmysle § 42 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v spojení s § 36a tohto zákona, pretože listina - rozhodnutie pozemkového úradu je nespôsobilá na zápis vo vzťahu k mpč. XXX, keď vznikol ďalší právny vzťah už pred vydaním rozhodnutia. Pôvodnej parcele č. XXX zapísanej v pk. zápisnici 2 v katastrálnom území B. zodpovedajú podľa súčasného stavu parcely registra KN-C XXX/X trvalé trávnaté porasty o výmere 5 331 m², parcela registra KN-C XXX lesný pozemok o výmere 1 376 m² a parcela registra KN-C XXX/X o výmere 6 601 m², všetko v k.ú. B.. Parcela registra KN-C č. XXX - trvalé trávnaté porasty o výmere 14 240 m² v k.ú. B., z ktorej bola vytvorená sporná parcela KN-C XXX/X ako aj parcela registra KN-C XXX lesný pozemok o výmere 1 376 m², boli ako majetok štátu pôvodne zapísané na LV č. X v k. ú. B. v správe vtedajšieho ONV P.. Dňom účinnosti zákona č. 229/91 Zb., t. j. k 24.6.1991, zo zákona zaniklo k majetku uvedenému v § 1 ods. 1 citovaného zákona (pôda, ktorá tvorí poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patrí a v rozsahu ustanovenom týmto zákonom aj na pôdu, ktorá tvorí lesný pôdny fond) právo hospodárenia doterajším subjektom (§ 22 zákona č. 229/1991 Zb.), podľa § 17 zákona č. 229/1991 Zb. v znení planom v čase podpísania dohody.

Z rozsudku Najvyššieho súdu SR č.k. 9Sžr/74/2014 súd prvej inštancie zistil, že žalobca je štátnym občanom Spojených štátov amerických, ktoré občianstvo prijal oficiálnym aktom v roku 1953. V tomto roku, ako aj v roku 1992 bol platný a záväzný Dohovor o naturalizácii z roku 1928 upravujúci stratu občianstva štátnych príslušníkov Československa v súvislosti s naturalizáciou na území Spojených štátov. Na základe uvedeného dospel prvoinštančný súd k záveru, že žalobca ani v súčasnosti, ani v roku 1992, teda v čase uplatnenia reštitučného nároku, nemohol objektívne spĺňať podmienku československého štátneho občianstva.

Z výpisu z LV č. XXX v k. ú. B. je zrejmé, že vlastníkom parcely registra KN-C XXX lesný pozemok o výmere 1 376 m² je Obec B., na základe delimitačného protokolu XX/XX.

Slovenský vodohospodársky podnik dňa 8.9.2016 požiadal Okresný úrad P., o vydanie rozhodnutia podľa § 43 ods. 7 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách. Okresný úrad Prešov dňa 3.11.2016 vydal Rozhodnutie č.j. OU-PO-D ktorým rozhodol, že časť parcely KN C XXX/X o výmere 6601 m², (ako časť pôvodnej parcely mpč. XXX), k.ú. B., je prirodzeným korytom neupraveného vodného toku Z..

V predmetnom konaní žalobca žiadal, aby súd určil, že je vlastníkom nehnuteľností v kat. území B., a to parcely KN-C č. XXX/X - trvalý trávnatý porast o výmere 5 331 m² a parcely KN-C č. XXX - lesný pozemok o výmere 1 376 m², a parcely KN-C č. XXX/XX - vodná plocha o výmere 6 601 m², pričom svoje vlastnícke právo odvodzoval od rozhodnutia pozemkového úradu č.j.XXXX/XX-Dr./XXX, resp. uviedol, že vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam vydržal.

Žalobca tvrdil, že súd nemôže preskúmať právoplatné správne rozhodnutie, ale musí z neho vychádzať bez toho, aby skúmal, či bolo vydané v súlade so zákonom, alebo či bolo správne. Takýmto rozhodnutím má byť podľa žalobcu rozhodnutie pozemkového úradu č.j.XXXX/XX-Dr./XXX, ktorým bola schválená Dohoda uzavretá medzi žalobcom a Východoslovenskými štátnymi lesmi.

Otázka záväznosti správneho rozhodnutia je podľa súdu prvej inštancie po prijatí Civilného sporového poriadku odlišná než za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. V súčasnosti je potrebné aplikovať ustanovenia Civilného sporového poriadku, ktoré upravujú riešenie prejudiciálnej otázky rozdielne oproti predchádzajúcej právnej úprave. V tomto konaní podľa § 194 ods. 2 CSP pôjde o situáciu, kedy prejudiciálna otázka bola „vyriešená“ rozhodnutím príslušného kompetentného orgánu.

O situáciu, kedy prejudiciálna otázka je „vyriešená“ ide vtedy, keď už o danej determinujúcej (prejudiciálnej) otázke existuje právoplatné rozhodnutie kompetentného orgánu. V súčasnosti aj v takom prípade súd môže danú otázku posúdiť, a to aj inak ako kompetentný orgán, no na súd sa kladú zvýšené nároky na kvalitatívnu stránku odôvodnenia rozhodnutia vo veci samej. Dikcia zákona, podľa ktorej súd na také rozhodnutie „prihliadne a vysporiada sa s ním v odôvodnení rozhodnutia“ nemožno vykladať inak, iba tak, že súd túto otázku nemôže opomenúť v odôvodnení rozsudku náležite a presvedčivo argumentovať. Zásadne však platí, že „prihliadnutie“ na existujúce (a z povahy veci právoplatné, teda účinky pôsobiace) rozhodnutie iného orgánu nie je pre súd záväzné (§ 193 a contrario), a teda neexistuje povinnosť súdu pridržať sa tohto rozhodnutia. Tento postulat vyplýva z ústavnoprávnej konotácie, podľa ktorej je súd priorizovaný a v istom zmysle „nadradený“ orgán ochrany práva - žiaden iný orgán nemá generálnou klauzulou „zákazu odopretia spravodlivosti (denegatio iustitiae)“ stanovenú kompetenciu poskytovať ochranu tam, kde nie je zverená žiadnemu inému orgánu. Napriek tomu je žiaduce, aby súd v zásade vychádzal z rozhodnutí na to kompetentných orgánov, a len ako ultima ratio prikročil v odôvodnených prípadoch ku korekcii záverov iných kompetentných orgánov. Súd prvej inštancie mal za to, že v tomto konaní ide o takýto odôvodnený prípad. Čo sa týka dohody zo dňa 1.6.1993 uzatvorenej medzi žalobcom a Východoslovenskými štátnymi lesmi, ktorú svojim rozhodnutím č.j. XXXX/XX-Dr./XXX zo dňa 21.10.1993 schválil pozemkový úrad, táto dohoda má množstvo pochybení a podľa prvoinštančného súdu je neplatná z týchto dôvodov:

I. Predovšetkým ju uzatvoril ako povinný subjekt, ktorý vôbec nemal v danom čase oprávnenie v mene štátu vystupovať a to Východoslovenské štátne lesy, štátny podnik lesný odštepny závod P.. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenia zákona č. 229/91 Zb. Zákona o pôde, konkrétne § 1 ods. 1, kedy ku dňu účinnosti tohto zákona, teda ku dňu 24.6.1991 zaniklo právo hospodárenia doterajším subjektom a to mimo iného aj na pôdu, ktorá tvorí lesný pôdny fond. Všetku správu v súlade s § 17 tohto zákona, nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu, ktoré sú uvedené v § 1 ods. 1, teda aj čo sa týka lesných pozemkov vykonáva Slovenský pozemkový fond a na ktoré sa vzťahoval postup podľa § 6 ods. 1, 2 zákona, teda tie, ktoré prešli do vlastníctva štátu z dôvodov uvedených v § 6 ods. 1, 2 citovaného zákona, teda aj reštitučné tituly, medzi ktoré patrí aj konfiškácia podľa Nariadenia č. 104/1945. Východoslovenské štátne lesy, štátny podnik v danom čase nespravovali ani pôdu, ktorá tvorila poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patrila, ale ani lesné pozemky, ktoré prešli do vlastníctva štátu z dôvodov uvedených v § 6 ods. 1 a 2 zákona o pôde.

II. Na druhej strane žalobca, ktorý v čase spísania dohody, a ani po tom, nebol československým ani slovenským štátnym občanom, keďže o občianstvo prišiel. Nikdy nebol oprávnenou osobou, ktorá by mohla v súlade so zákonom o pôde žiadať v rámci reštitúcií akékoľvek nehnuteľnosti.

III. Slovenský pozemkový fond ako správca parcely č. XXX, ale aj XXX nebol v zmysle zákona o pôde účastníkom Dohody o vydaní parcely č. XXX, resp. mpč. XXX v k.ú. B. žalobcovi. Nebol ani účastníkom správneho konania, v ktorom bolo vydané rozhodnutie pozemkového úradu.

IV. Okrem toho, že žalobca nespĺnil podmienku ako oprávnenej osoby vo vzťahu k štátnemu občianstvu, nespĺnil ani požiadavku podľa § 4 ods. 2 Zákona o pôde, v zmysle ktorej mali nehnuteľnosti, vlastníctvo ku ktorým má byť podľa tohto zákona prinavrátené, prejsť do vlastníctva štátu v rozhodujúcom období a to od 25.2.1948 do 1.1.1990. Ako je zrejmé aj zo samotného zmätočného rozhodnutia pozemkového úradu, predmetné nehnuteľnosti boli na základe rozhodnutia konfiškačnej komisie ONV P. skonfiškované dňa 28.8.1946 a to podľa § 1 ods. 1 písm. a/ Nariadenia číslo 104/1945 Zb. n. SNR v znení Nariadenia

číslo 64/1946 Zb. n. SNR, teda na predmetné pozemky, resp. parcelu XXX sa zákon o pôde vôbec nevzťahoval.

V. Vo vzťahu k parcele KNC XXX resp. KNC XXX/XX, ktorá je v súčasnosti vo vlastníctve Slovenskej republiky v správe žalovaného v 3. rade a parcele KNC XXX v súčasnosti vo vlastníctve žalovaného v 2. rade. Súd prvej inštancie poukázal predovšetkým na to, že dané nehnuteľnosti žalobca ani nežiadal vydať. Je teda zrejmé, že aj ak by sa pripustila skutočnosť, že žalobca je oprávnenou osobou, jeho vôľa nebola domáhať sa iných parciel, ktoré boli vytvorené z pôvodnej mpč. XXX, než parcely EN XXX a XXX, ktoré už v čase podania jeho žiadosti existovali. Do dohody nemohla byť zahrnutá celá mpč. parcela XXX z dôvodu, že neexistovala a z dôvodu, že žalobca nikdy vydanie tejto parcely ako celku nežiadal.

VI. Parcelu KNC XXX/XX, ktorá je v súčasnosti vo vlastníctve Slovenskej republiky v správe žalovaného v 3. rade, aj za prípadného splnenia podmienok vyžadovaných zákonom o pôde, by nebolo možné vydať, pretože táto parcela je súčasťou koryta vodného toku, ktoré sa ale v zmysle § 11 ods. 1 písm. c/ zákona o pôde v znení účinnom k 21.10.1993 nevydávali.

Prvoinštančný súd vychádzal z toho, že dva neoprávnené subjekty spísali Dohodu o vydaní majetku zo dňa 1.6.1993 podľa zákona o pôde na majetok, na ktorý sa daný zákon ani nevzťahoval. Skutočnosť, že žalobca nie je oprávnenou osobou z dôvodu absencie jeho štátneho občianstva konštatoval aj Najvyšší súd v rozsudku č.k. 9Sžr/74/2014 zo dňa 27.4.2016, pričom splnenie tejto zákonnej podmienky je potrebné vnímať vo vzťahu ku konkrétnej osobe v rámci celého reštitučného konania uskutočneného na základe uplatneného reštitučného nároku touto osobou, keďže ide, v súlade so zákonom o pôde, o jedno reštitučné konanie, v ktorom môžu byť vydané aj viaceré rozhodnutia o uplatnenom čiastkovom nároku. Samotný žalobca na priamu výzvu súdu prvej inštancie uviedol, že vníma problémy, resp. nedostatky v rámci svojich nárokov v Slovenskej republike vo vzťahu k absencii jeho štátneho občianstva a vyjadril sa, že pokiaľ je to podmienkou, neuplatňuje si žiadne nároky v súvislosti s pozemkami, na ktoré je podmienka štátne občianstvo.

Čo sa týka samotnej parcely mpč. XXX, v čase uzatvorenia dohody už táto parcela neexistovala a nebola ani predmetom ROEP v katastrálnom území B. v roku 2001. Túto skutočnosť vnímal aj žalobca, ktorý prostredníctvom svojho zástupcu, ktorý pri uplatnení reštitučného nároku podľa zákona o pôde v žiadosti zo dňa 20.12.1992 adresovanej pozemkovému úradu, vychádzal už zo stavu EN a presne citoval parcely EN XXX a XXX, o ktorých vrátenie vlastníckeho práva mal záujem. Žalobca mal vedomosť o evidencii týchto parciel podľa vtedy platného stavu v evidencii nehnuteľností.

Je nepochybné, že pokiaľ príslušný orgán štátnej správy konajúci v reštitučnom konaní konal s niekým iným než s povinnou a oprávnenou osobou a vlastnícke právo, alebo správa k veci, ktorá bola predmetom reštitučného konania, patrilo subjektu, ktorý bol odlišný od účastníkov konania, nemohli nastať právne účinky, ktoré právna úprava s reštitučným konaním spájala. Na základe neúčinného reštitučného konania a rozhodnutia nemohlo dôjsť k prechodu vlastníctva na žalobcu.

Súd prvej inštancie skonštatoval, že tak Dohoda o vydaní majetku zo dňa 1.6.1993, ako aj Rozhodnutie pozemkového úradu č. j. XXXX/XX-Dr./XXX zo dňa 21.10.1993 vo vzťahu k pôvodnej mpč. XXX k. ú. B., podobne ako má za to žalovaný v 1. a 3. rade, považuje za zmätočné, nezáväzné, nevykonateľné a v rozpore so zákonom o pôde. Prvoinštančný súd mal za to, že nemožno prihliadať na takéto vady postihnuté rozhodnutie správneho orgánu. Nemožno mu pripísať ani prezumpciu správnosti. Takéto rozhodnutie považoval za paakt, pričom sa stotožnil s názorom žalovaného v 1. rade, že paaktom je nielen akt, ktorý bol vydaný orgánom, do ktorého právomoci dané rozhodnutie patrí, ale aj akt, ktorý má tak závažné vady, pri ktorých sa neuplatňuje prezumpcia správnosti správneho aktu.

Vzhľadom k týmto skutočnostiam mal súd prvej inštancie za to, že žalobca nikdy nemohol byť, ani nebol vlastníkom predmetných nehnuteľností z titulu nadobudnutia vlastníckeho práva na základe takto zmätočného rozhodnutia pozemkového úradu. Súd prvej inštancie preto žalobu v celom rozsahu zamietol. Zároveň poukázal na skutočnosť, že žalobca po vydaní rozhodnutia pozemkového úradu nepožiadaval o zápis do evidencie nehnuteľností, prípadne do katastra nehnuteľností. Urobil tak až po 10 rokoch. Potom ale, čo zápis nebol uskutočnený a žalobcovi bola doručená odpoveď katastra nehnuteľností, danú situáciu neriešil, akceptoval ju a naopak urobil úkon až po ďalších 10 rokoch. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti súd poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/130/2007, ktoré spochybňuje aj existenciu nalievavého právneho záujmu na strane žalobcu, keďže táto žaloba žalobcu nie je nástrojom prevencie a nemieri k nastoleniu právnej istoty na strane žalobcu, ale naopak k narušeniu dlhodobých upravených vzťahov na strane terajších vlastníkov. Právo žalobcu nebolo ohrozené dnes, ale právne vzťahy u žalobcu boli istými následkami dotknuté dávno v minulosti. Nestali sa neistými teraz, ale práve prostredníctvom tejto žaloby sú uvádzané do neistoty práva súčasných

vlastníkov. Takáto žaloba je potom vnímaná ako zneužitie procesného prostriedku určeného k ochrane aktuálneho ohrozenia.

V súvislosti s tvrdením žalobcu, že vlastnícke právo nadobudol vydržaním, súd prvej inštancie uviedol, že pri vydržaní je potrebné, aby boli splnené jednotlivé podmienky pre vydržanie, predovšetkým držba, dobromyseľnosť vstupu do držby, spôsobilosť predmetu držby a uplynutie vydržacej lehoty. Prvoinštančný súd mal za to, že žalobca nespĺnil podmienky vydržania. Vydržať môže len oprávnený držiteľ. Žalobca nikdy oprávneným držiteľom nebol. Pre existenciu dobrej viery nepostačí iba jeho subjektívne tvrdenie, že mu vec patrí, ale toto tvrdenie musí byť podložené konkrétnymi okolnosťami.

4. Nakoľko žalobca bol v konaní neúspešný a náhrada trov konania mu nepatrí, súd prvej inštancie priznal náhradu trov konania úspešným žalovaným v 1. až 3. rade v rozsahu 100% s poukazom na ust. § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

5. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Žalobca nesúhlasil so skutkovými zisteniami a právnym posúdením súdu prvej inštancie, na základe ktorých bola jeho žaloba zamietnutá a to z dôvodu 1./ mal za to, že súd neoprávnene preskúmaval rozhodnutie pozemkového úradu o schválení dohody o vydaní nehnuteľností spoločne so samotnou dohodou o vydaní nehnuteľností, nakoľko v rámci právnej istoty platí zásada, že pokiaľ správne akty (správne rozhodnutia) nie sú zákonným spôsobom zmenené, opravené alebo zrušené, musia byť považované za bezchybné a záväzné. Uvedená zásada vyplýva z ustálenej judikatúry najvyšších súdnych autorít, podľa ktorej táto zásada znamená, že správny akt sa považuje za bezchybný, teda právne správny, pokiaľ nie je rozhodnuté o opaku (rozhodnutie NS SR sp.zn. 3Cdo/176/2013 alebo sp.zn. 5Cdo/274/2007). S uvedenou zásadou prezumpcie správnosti správneho rozhodnutia priamo súvisí otázka preskúmateľnosti individuálneho správneho aktu súdom, keď súd mimo správneho súdnictva nie je oprávnený preskúmať, či hodnotiť individuálne právne akty - rozhodnutie správneho orgánu, v danej veci rozhodnutie pozemkového úradu Prešov č.j. XXXX/XX - Dr./XXX z 21.10.1993, právoplatné dňa 24.11.1993, od ktorého žalobca odvodzuje svoje vlastnícke právo k sporným pozemkom.

Zároveň odvolateľ poukazoval na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, uznesenie Ústavného súdu ČR, rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Cdo/198/2008 zo dňa 17.06.2009 s tým, že zo záverov týchto rozhodnutí vyplýva, že súd mimo správneho konania nemôže preskúmať právoplatné rozhodnutie správneho orgánu, pričom výnimku z uvedeného pravidla tvoria tzv. nulitné (ničotné) právne akty, respektíve paakty. Nulitnými právnymi aktami, respektíve paaktami sú také rozhodnutia, u ktorých podmienky pre platnosť a s tým spojenú právoplatnosť nenastanú nikdy. Medzi typické znaky, ktoré by mali vyvolávať pochybnosti o nulite inak formálne vydaného aktu, patria najmä najzávažnejšie vady príslušnosti a nedostatok právomoci konajúceho správneho orgánu, respektíve úradnej osoby (uznesenie NS SR 1Szd/10/2011 z 21.10.2011). Nulitné (ničotné) správne akty, respektíve paakty sú také rozhodnutia, ktorých vady sú tak závažné, že sa neuplatní prezumpcia ich správnosti. Také akty nevyžadujú zvláštny proces na odstránenie vady, ale nikto ich nemusí rešpektovať a od začiatku na ne hľadí ako na akty neexistujúce (uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo/157/2007 zo 14.10.2008).

Ďalej žalobca uviedol, že z jeho strany nebol daný dôvod pochybovať o správnosti a platnosti dohody o vydaní nehnuteľnosti a rozhodnutia o schválení dohody z dôvodu, že pozemkový úrad P. vydal aj iné rozhodnutie vo vzťahu k uplatnenému reštitučnému nároku žalobcu, ktorým bolo žalobcovi prinavrátené vlastníctvo aj k iným pozemkom v kat. úz. B., a to na základe právoplatného rozhodnutia pozemkového úradu v P. č.j. XXXX/XX-Dr./XXX zo dňa 15.11.1993. Na túto skutočnosť žalobca upozorňoval súd prvej inštancie, ktorý ju však opomenul, respektíve prehliadol, nakoľko o tomto právoplatnom rozhodnutí sa nezmenil v odôvodnení. Zamietnutím žaloby došlo podľa odvolateľa zo strany prvoinštančného súdu k porušeniu jeho základných práv garantovaných článkom 6 ods. 1 Dohovoru a článkom 1 Dodatkového protokolu a z nich vyplývajúcich princípov právnej istoty, legitímnych očakávaní a práva na majetok.

K jednotlivým námietkam súdu prvej inštancie k rozhodnutiu pozemkového úradu a Dohode o prinavrátení nehnuteľnosti žalobca poukázal na skutočnosť, že tieto nie sú v prejednávanej veci relevantné, pričom relevanciu by mohli mať v konaní podľa správneho súdneho poriadku. K námietke súdu prvej inštancie, že parcelu KN C č. XXX/XX by aj za prípadného splnenia podmienok vyžadovaných zákonom o pôde nebolo možné vydať, nakoľko táto parcela je súčasťou koryta vodného toku, ktoré sa v zmysle § 11 ods. 1 písm. c/ zákona o pôde v znení účinnom k 21.10.1993 nevydávali, žalobca poukázal na skutočnosť, že toto tvrdenie nie je pravdivé a zo strany súdu došlo k neúplnému zisteniu skutkového stavu, nakoľko žalobca počas konania tvrdil, že v čase vydania predmetnej parcely, táto nebola vodným tokom. Rovnako žalobca nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že je spochybnený

jeho naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam a mal za to, že tento je daný potrebou získať rozhodnutie súdu ako podklad pre zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, pričom zdôraznil, že postupuje v intenciách rozsudku KS v Prešove sp.zn. 4S/7/2015 z 18.06.2015. Rovnako odvolateľ nesúhlasil s názorom prvoinštančného súdu, ktorý spochybnil vydržanie predmetných nehnuteľností žalobcom, nakoľko žalobca nebol nikdy oprávneným držiteľom, pretože nesplnil zákonné podmienky vydržania, konkrétne podmienku dobromyseľnosti a uviedol, že všetky súdom tvrdené skutočnosti boli v prejednávanej veci z jeho strany vyvrátené. Keďže žalobcovi bolo prinavrátené vlastnícke právo k celej parcele mpč. XXX, ktoré však následne nebolo zapísané v katastri nehnuteľností, znamená, že žalobca bol prinútený podať predmetnú žalobu. Zdôraznil, že celá mpč. XXX bola predmetom dohody o vydaní majetku zo dňa 01.06.1993 a rovnako celá mpč. XXX bola predmetom rozhodnutia o schválení dohody o vydaní nehnuteľnosti. Vlastnícke právo bolo žalobcovi právoplatne prinavrátené, čo bez ďalšieho založilo jeho dobromyseľnosť. Nemal najmenší dôvod pochybovať o správnosti a platnosti dohody a následného rozhodnutia Pozemkového úradu P. aj z toho dôvodu, že tento úrad vydal aj iné rozhodnutie vo vzťahu k uplatnenému reštitučnému nároku žalobcu, ktorým bolo žalobcovi prinavrátené vlastníctvo aj k iným pozemkom v kat. úz. B. (čl. XXXX/XX-Dr.XXX zo dňa 15.11.1993).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ako aj argumenty prednášané počas konania pred súdom prvej inštancie, nakoľko

v minulosti konajúcim správnym orgánom - Pozemkovým úradom P., ktorý disponoval právomocou na vydanie rozhodnutia o schválení dohody o vydaní majetku, bolo právoplatne rozhodnuté o skutočnosti, že žalobca spĺňa všetky predpoklady stanovené zákonom č. 229/1991 Zb., pričom jeho rozhodnutím došlo k schválení dohody o vydaní nehnuteľností a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, pričom súd je v civilnom konaní viazaný právoplatným rozhodnutím správneho orgánu, pričom vychádza zo zásady prezumpcie jeho správnosti, pričom

v prejednávanej veci nie je možné považovať právoplatné rozhodnutie o schválení dohody o vydaní majetku za nulitný (ničotný) právny akt, resp. paakt, pričom

zo strany súdu prvej inštancie došlo k flagrantnému porušeniu zásady právnej istoty, legitímnych očakávaní žalobcu a jeho práva na majetok a

súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil aj splnenie podmienok vydržania predmetných nehnuteľností,

mal žalobca za to, že prvoinštančný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a z vyššie uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

6. Z vyjadrenia žalovaného v 3. rade k odvolaniu žalobcu vyplýva, že tvrdenie žalobcu o neoprávnenosti prvoinštančného súdu preskúmať rozhodnutie pozemkového úradu č. XXXX/XX - Dr./XXX neobstojí, nakoľko Dohoda o vydaní nehnuteľnosti, ako aj samotné predmetné rozhodnutie Pozemkového úradu P. majú tak závažné nedostatky a chyby, na ktoré súd musí prihliadať a nazerať na nich, ako na úkony (akty), ktoré nie sú spôsobilé vyvolať žiadne právne účinky. Správne preto postupoval súd prvej inštancie, keď skonštatoval, že je potrebné aplikovať ust. § 194 ods. 2 CSP. Prihliadnutie na existujúce rozhodnutie iného orgánu nie je pre súd záväzná, a teda neexistuje povinnosť súdu pridržať sa tohto rozhodnutia. Dohodu o vydaní nehnuteľnosti uzatvoril subjekt - Východoslovenské štátne lesy, š.p., ktorý vôbec v danom čase vydané pozemky nemal v správe.

V súvislosti s tvrdením odvolateľa, že parcela KN C č. XXX/XX v čase vydania nebola vodným tokom a nešlo o koryto vodného toku žalovaný v 3. rade zdôraznil skutočnosť, že časť spornej parcely je súčasťou koryta vodného toku Z. a jedná sa o prirodzený neupravený vodný tok. Pozemok bol vo vlastníctve štátu, a naďalej vo vlastníctve štátu aj je. S poukazom na rozhodnutie Okresného úradu P. č. OÚ-PO-D z 03.11.2016, ktorým bolo rozhodnuté, že sporný pozemok je prirodzeným vodným tokom neupraveného vodného toku Z., má žalovaný v 3. rade za jasne preukázané, že vlastníctvo k parcele CK N č. XXX/X v celom rozsahu svedčí v prospech žalovaného v 3. rade, a preto nárok žalobcu k časti tejto parcely nie je dôvodný, pretože vlastníkom spornej časti parcely mohol byť počnúc 01.04.1975 iba štát a tento stav pretrváva aj v súčasnosti.

V celom rozsahu sa stotožnil s konštatáciou prvoinštančného súdu, že žalobca nemohol vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam nadobudnúť vydržaním. Pozemky, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu, napríklad pozemky tvoriace korytá vodných tokov - článok 4 ústavy a § 31 zákona č. 138/73 o vodách, nie sú spôsobilým predmetom vydržania. Na základe zákona č. 138/1973 Zb. pozemky, ktoré napĺňali charakter vodného toku podľa § 31 citovaného zákona prešli do vlastníctva štátu, pričom za vodné toky sa podľa tohto ustanovenia považovali okrem iného vody trvalo tečúce po zemskom povrchu medzi brehmi, buď v prirodzenom (prípadne upravenom) koryte.

Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

7. Žalobca v replike uviedol, že s tvrdeniami žalovaného v 3. rade nesúhlasí a poukazoval na svoje tvrdenia v odvolaní a rovnako aj na tvrdenia prezentované pred súdom prvej inštancie. Žalobca zotrvajúc na svojej argumentácii a s poukazom na novelizáciu § 120 ods. 2, na základe zákona č. 184/2002 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorých sa už vodné toky nepovažovali za súčasť pozemku a bolo treba rozlišovať medzi vodným prúdom a jeho korytom, minimálne účinnosťou zákona č. 184/2002 Z.z. a ust. § 120 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 01.06.2002, tvrdenie žalovaného v 3. rade nemôže obstať a je potrebné uzavrieť, že pozemok KN C č. XXX/XX je spôsobilým predmetom vydržania.

8. V duplike žalovaný v 3. rade uviedol, že s poukazom na ústavné a zákonné úpravy v súčasnosti nemôže byť vlastníkom pozemkov koryta vodného toku iný subjekt, ako Slovenská republika a správcom môže byť výlučne Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.

Nesúhlasil ani s argumentáciou odvolateľa, že koryto vodného toku je spôsobilým predmetom vydržania s poukazom na novelu - zákon č. 184/2020 Z.z. Predmetný pozemok je súčasťou koryta vodného toku, pričom sa jedná o prirodzený neupravený vodný tok. Nestotožnil sa so závermi žalobcu, že treba rozlišovať medzi vodným prúdom a jeho korytom, a teda že vlastníctvo vodného prúdu je nepochybne štátne a je oddelené od vlastníctva parcely po ktorej vodný prúd tečie. Poukazoval pritom na ust. § 31 ods. 3 zákona č. 138/1973 o vodách, ďalej § 43 ods. 1, 2 zákona č. 364/2004 o vodách, ako aj § 48 citovaného zákona a na podporu svojich tvrdení na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Sžp/1/2012. Navrhol preto napadnutý rozsudok potvrdiť.

9. Podaním doručeným krajskému súdu dňa 31.03.2021 zaslal žalobca svoje vyjadrenie do konania, kde s poukazom na princíp právnej istoty a dôveru jednotlivca v rozhodovacia činnosť orgánov štátu ako aj dobrú vieru v správnosť aktu verejnej moci, poukázal okrem iného aj na uznesenie Ústavného súdu SR I.ÚS 11/2021, ako aj II.ÚS 347/2020, s tým, že súd prvej inštancie pochybil, keď posúdil právoplatné rozhodnutie pozemkového úradu z 21.10.1993 ako nulitné, pretože všeobecné súdy mimo rámca správneho súdnictva nemajú oprávnenie skúmať platnosť, či zákonnosť individuálnych správnych aktov vydaných príslušným orgánom, ktorý na ich vydanie mal právomoc. Svoju argumentáciu následne ešte doplnil podaním doručeným odvolaciu súdu dňa 27.10.2021 poukazujúc na rozsudok NS SR sp.zn. 6Sžr/4/2018 a sp.zn. 8Cdo/144/2018 a Nález Ústavného súdu SR I.ÚS 250/2010-42.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

11. Podstata odvolacích argumentov žalobcu bola sústredená na tvrdenie o nesprávnom právnom posúdení a nesprávnom zistení skutkového stavu veci.

12. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

13. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov, alebo vyjadrení strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo, opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

14. V situácii, keď bol vydaný v reštitúciách pozemok niekým, kto nebol k vydaniu oprávnený, kto nevykonával právo hospodárenia k tejto nehnuteľnosti, a takáto (právnická) osoba vydala pozemok oprávnenej osobe bez ohľadu na to, že tento pozemok vydaniu nepodliehal, k tomuto už judikatúra súdov

v minulosti zaujala stanovisko v tom zmysle, že takéto dohody o vydaní pozemku, ktorý bol v držbe štátneho podniku, respektíve v držbe štátu realizovanej štátnym podnikom, uzatvorená inou právnickou osobou, je neplatná (napríklad rozsudok NS ČR sp.zn. 22Cdo/1361/2003).

15. Podľa rozsudku NS ČR sp.zn. 2Cdo/1857/97 schválenie zmluvy o vydaní veci pozemkovým úradom podľa § 9 ods. 2 zákona o pôde nemôže konvalidovať prípadnú neplatnosť tejto zmluvy.

16. Vychádzajúc z doterajšej právnej teórie platné právo nepozná kategóriu neplatných správnych rozhodnutí. Vadné rozhodnutie správneho orgánu, ktoré nadobudne právoplatnosť, vyvolá právne účinky, pokiaľ nie je v opravnom konaní zrušené. Len v prípade, že správne rozhodnutie bolo vydané zjavne nad rámec právomocí správneho orgánu, ide o ničotné rozhodnutie, ktoré nevyvolá právne následky uvedené vo výroku. Ničotné (nulitné) akty sú také akty, ktorých vady sú tak závažné (čo do zápornej kvality vady), že sa neuplatňuje prezumpcia ich správnosti (také vady totiž nevyžadujú zvláštny proces k odstráneniu väd, alebo aktov samých, nikto na nich nemusí dbať, a od počiatku sa na ne nazerá ako na neexistujúce. K takýmto paaktom možno priradiť správne rozhodnutia vydané mimo rámec vymedzenej právomoci správneho orgánu, prípadne vydané absolútne nepríslušným (nekompetentným) správnym orgánom. Naopak pri aktoch, ktoré sú vadné iba vecne, alebo nezákonné, platí prezumpcia ich správnosti (pokiaľ nie sú stanoveným postupom opravené alebo zrušené, sú považované za bezvadné a majú právne účinky).

17. K vyššie uvedenému zaujal stanovisko aj Ústavný súd SR, keď ako orbiter dictum v bode 31 Uznesenia I.ÚS 11/2021-22 zo dňa 19.1.2021 uviedol, že „Zákonnosť, nie vecnú správnosť, aktov orgánov verejnej správy môže preskúmať iba správny súd v správnom súdnom konaní [§ 2 a § 6 Správneho súdneho poriadku, ďalej aj „SSP“], a to vrátane rozhodovania o nulite (ničotnosti) správneho aktu.

31.1 Právna teória považuje za ničotný správny akt (paakt), ktorý trpí vadami takej intenzity, že už vôbec nemožno o správnom akte hovoriť. Typicky sú takými vadami neexistencia zákonného podkladu pre rozhodnutie, nedostatok právomoci, najťažšie vady príslušnosti, absolútny nedostatok formy, absolútny omyl v osobe adresáta, neexistencia skutkového základu spôsobujúca bezobsažnosť, požiadavka trestného plnenia, požiadavka plnenia fakticky nemožného, neurčitosť, nezmyselnosť či neexistencia vôle. Ničotnosť nemožno zhojiť ani uplynutím času. Ničotný akt nikoho nezaväzuje a nikto nie je povinný ho rešpektovať, pretože mu nesvedčí prezumpcia správnosti (pozri Staša, J. in Hendrych, D. a kol. Správni právo. Obecná časť. 5. vydání. C. H. Beck : Praha, 2003. s. 136-141).

31.2 V slovenskom právnom poriadku legálna definícia nulitného rozhodnutia absentuje (okrem § 64 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“). Vzhľadom na to, že zákonodarca nulitu (neexistenciu) aktu výslovne neupravuje (s výnimkou § 64 daňového poriadku), znamená to, že výrokom správneho súdu nemožno len autoritatívne deklarovať, že paakt nemá žiadne následky. Pretože nulitný akt sa na prvý pohľad javí ako perfektný a sú z neho autorom vyvodzované právne následky mocensky presadzované, je potrebné vychádzať z toho, že aj takéto akty je potrebné správnym súdom odstrániť. Nulita správneho aktu je sama osebe dôvodom pre jeho zrušenie správnym súdom bez ohľadu na to, či žalobca túto skutočnosť namieta alebo žiada o zrušenie rozhodnutia z iných dôvodov. Správny súd však ničotnosť rozhodnutia nevyslovuje, ale s ohľadom na právnu istotu a nedostatočnú právnu úpravu rozhoduje o jeho zrušení [§ 19 ods. 1 písm. b) SSP], i keď nulita správneho aktu v podstate znamená neexistenciu rozhodnutia alebo opatrenia a prihliada sa k nej ex offo; správny súd v týchto prípadoch nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby [§ 134 ods. 2 písm. a) a b) SSP]. Z uvedeného tak je zrejmé, že ani nulitný správny akt nie je možné preskúmať mimo rámec správneho súdnictva (bližšie k tomu aj Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018. s. 942 - 944.).

18. Odvolací súd však vyhodnotil ako nedôvodnú námietku žalobcu, že súd prvej inštancie neoprávnene vec preskúmaval.

Prvoinštančný súd síce v odseku 42 napadnutého rozsudku konštatoval, že rozhodnutie pozemkového úradu č.j. XXXX/XX-Or/XXX (ďalej len rozhodnutie) považuje za paakt, avšak zároveň v tomto odseku urobil aj záver o neplatnosti dohody o vydaní majetku zo dňa 1.6.1993 (ďalej len dohoda) z dôvodov, ktoré uvádzal v bode 40 body I.-V., a to je podstatné. Bolo dôvodné v predmetnej právnej veci podrobiť

uvedenú dohodu súdnemu prieskumu. Rozhodnutie pozemkového úradu totiž nemôže konvalidovať neplatnú dohodu.

19. Na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. S poukazom na právnu zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má (nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet), nemôže platne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností.

Dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje.

Ustanoveniu § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), ktoré upravuje hodnovernosť údajov katastra, nezodpovedá výklad, podľa ktorého už len sama evidencia vlastníctva nehnuteľnosti v katastri nehnuteľnosti zakladá dobrú vieru evidovaného vlastníka v to, že je vlastník (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.4.2001, sp.zn. 1VObdo/2/2020).

20. Odvolateľom tvrdená existencia rozhodnutia pozemkového úradu XXXX/XX-DR./XXX- rovnako nie je pre predmetnú právnu vec relevantná. Ide o rozdielne, konštitutívne rozhodnutie, ktorým sa priznalo vlastníctvo žalobcovi a nie schválila dohoda. Nedošlo teda k porušeniu princípu legitímneho očakávania.

21. Žalobca tvrdí, že vlastnícke právo nadobudol vydržaním. Dohoda o vydaní nehnuteľnosti, ktorú žalobca uzavrel so štátnym podnikom Lesy je neplatná, ako správne skonštatoval súd prvej inštancie, a to z dôvodov uvedených v ods. 40 napádaného rozsudku body I. - VI. Na základe neplatnej dohody nemohlo dôjsť k prechodu vlastníckeho práva na žalobcu. Žalobca by okrem toho musel splniť aj všetky podmienky vydržania, a to vrátane podmienky užívania, ktoré však nesplnil (viď. ods. 46 napadnutého rozsudku), a žalobcovi chýbala dobromyseľnosť.

22. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z objektívneho hľadiska, t.j., či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý právny dôvod (titulus putativus), teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí (rozhodnutie najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/287/2006). Pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ objektívne mohol byť presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 484/2015 zo 14. novembra 2018) (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 12. 8. 2021, sp. zn. 5Cdo/210/2019, zdroj: nsud.sk; tvorba právnej vety: najpravo.sk).

23. Ak by sme aj vychádzali z tvrdenia žalobcu, že nehnuteľnosti vydržal na základe rozhodnutia pozemkového úradu, stále tu absentuje držba veci žalobcom (teda obhospodarovanie a užívanie nehnuteľnosti, platenie daní, zaujímanie sa o pozemok, a podobne). Rovnako nebola dodržaná zákonom predpokladaná nevyhnutná doba 10 rokov. Dobromyseľnosť žalobcu bola prerušená najneskôr v júni 2003, keď žalobcovi kataster nezapísal a nezavkladoval jeho vlastnícke právo na základe rozhodnutia pozemkového úradu, pričom žalobca sa vtedy dozvedel, že nie je vlastníkom a ako vlastník sporných nehnuteľností je zapísaný niekto iný, konkrétne žalovaní v 1., 2. a 3. rade. Rozhodnutie pozemkového úradu, ktoré podľa žalobcu zakladá jeho dobromyseľnosť je z 21.10.1993, pričom v júni 2003 Katastrálny úrad v P. odmietol žalobcovi zápis jeho vlastníckeho práva. Následne žalobca opäť až po 10 rokoch,

a to v roku 2014 sa obrátil na katastrálny úrad so žiadosťou na zápis jeho vlastníckeho práva. Právo patrí bdelym! Žalobca sa mal o svoje vlastnícke právo zaujímať a nie čakať od roku 1993, keď bola pozemkovým úradom schválená dohoda o vydaní nehnuteľností až do apríla 2003, keď žiadal katastrálny úrad o zápis vlastníckeho práva a potom ďalších 10 rokov, keď 29.11.2014 chcel od katastrálneho úradu opäť, aby jeho vlastnícke právo bolo zapísané.

24. Práve žalobca mal v konaní v správnom súdnictve napadnúť rozhodnutie katastrálneho úradu o odmietnutí zápisu jeho vlastníckeho práva a už vtedy mal použiť prostriedky správneho súdnictva. Už vtedy totiž bola jeho dobromyseľnosť prerušená. Navyše žalobca nikdy sporné pozemky nedržal spôsobom, ktorý by bol aprobovaný (legitímny, právom uznaný), ako spôsob držby pre naplnenie vydržania ako originárneho spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva.

25. Ďalšie odvolacie námietky žalobcu sú bez právneho významu, a to vrátane jeho tvrdenia, že parcela K NC XXX/XX nebola v čase vydania vodným tokom, nakoľko súd prvej inštancie konštatoval aj ďalšie, iné dôvody neplatnosti dohody.

26. Aj argumentácia a poukazovanie žalobcom na rozhodnutia najvyššieho súdu, resp. aj ústavného súdu (a to vrátane rozhodnutí na čl. 681 - 699) je pre predmetnú právnu vec irelevantná, nakoľko uvedené rozhodnutia sú záväzné len v konkrétnej veci, ktorej sa týkajú. Žalobcom predložené rozhodnutia najvyššieho súdu neboli uverejnené v zbierke stanovísk a navyše vychádzajú z odlišných skutkových situácií. Rovnako ani odôvodnenie Krajského súdu v Prešove vo veci 4S/7/2015 zo dňa 18.6.2015 nie je pre súd záväzné.

27. Aj odvolací súd je presvedčený o účelovosti tejto žaloby, a to aj s poukazom na vyjadrenie samotného žalobcu v jeho reakcii na výzvu súdu prvej inštancie priamo adresovanú žalobcovi v H. s tým, že ak trvalý pobyt v Slovenskej republike má byť právnou podmienkou na reštitučný zákon, potom žalobca nebude pokračovať v riešení svojho nároku, pretože trvalý pobyt má v H., je R.tátnym občanom a nemá v úmysle žiť v SR ani v budúcnosti. Ak trvalý pobyt nie je podmienkou, potom bude pokračovať vo svojom reštitučnom nároku, avšak v prípade, ak by náhrada trov konania prevyšovala výšku jeho reštitučného nároku, nepraje si pokračovať v konaní.

28. Odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I.ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II.ÚS 3/97, II.ÚS 251/03). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania, rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdov (§ 185 ods. 1 CSP), a nie strán sporu.

29. Z uvedených dôvodov správne postupoval súd prvej inštancie, keď žalobu zamietol a keďže súd prvej inštancie svoje rozhodnutie aj jasne, presvedčivo a zrozumiteľne odôvodnil, odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

30. Vzhľadom na skutočnosť, že správne výroku súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania, odvolací súd potvrdil rozsudok v celom rozsahu.

31. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď úspešným žalovaným v 1., 2. a 3. rade v celom rozsahu odvolací súd priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením s poukazom na ust. § 262 ods. 1, 2 CSP.

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).